

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

з питань національної безпеки, оборони та розвідки

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008. www.rada.gov.ua

ВОВКУ А.В.

Шановний Андрію Віталійовичу!

На виконання доручення Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С. у Комітеті Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки розглянута подана Вами електронна петиція від 21 серпня 2025 року з пропозицією щодо необхідності прискорення розгляду та ухвалення законопроекту, яким буде передбачено можливість виїзду за кордон чоловіків віком до 25 років.

Звертаємо Вашу увагу, що електронна петиція, адресована Верховній Раді України, яка не набрала у відведений законом тримісячний строк необхідну кількість підписів на підтримку (*це 8 підписів при необхідних 25000*), після завершення строку збору підписів розглядається як звернення громадян відповідно до частини десятої статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян».

З приводу вказаного та в межах предмету відання Комітету вважаємо за необхідне зазначити таке.

Як відомо, в Україні продовжено строк дії воєнного стану та проведення загальної мобілізації згідно із Указом Президента України від 12 січня 2026 року № 40/2026 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України № 4757-ІХ. У зв'язку з цим для чоловіків призовного віку, відповідно до українського законодавства, як і раніше, діють обмеження на перетин кордону під час правового режиму воєнного стану.

Правовою основою для перетину кордону в умовах воєнного стану громадянами України є Конституція України, закони України «Про правовий режим воєнного стану», «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» та «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Крім того, це питання регулюється Постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 року № 57 «Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України».

При цьому конституційні норми щодо прав громадян передбачають гарантії кожному, хто на законних підставах перебуває на території України,

свободи пересування, вільного вибору місця проживання, права вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом (стаття 33 Конституції України). Згідно зі статтею 64 Конституції України конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України. В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень.

Не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 цієї Конституції.

Так, в Україні тимчасово, на період дії воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені статтями 30-34, 38, 39, 41-44, 53 Конституції України (Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX (із відповідними змінами).

За загальним правилом на період дії воєнного стану чоловікам - громадянам України, віком від 18 до 60 років, а також жінкам-військовозобов'язаним обмежено виїзд за межі України, крім військовозобов'язаних, які не підлягають призову на військову службу під час мобілізації відповідно до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Наразі Кабінет Міністрів України оновив порядок перетину державного кордону для громадян чоловічої статі у віці від 18 до 22 років (включно), а саме дозволив виїзд за кордон під час воєнного стану за наявності відповідних підтверджувальних документів.

Разом з цим наголошуємо, що захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України згідно з положеннями статті 65 Конституції України.

З огляду на зазначене, питання надання окремим категоріям громадян України, зокрема чоловікам віком до 25 років, права виїзду за межі держави у період дії воєнного стану повинно вирішуватися виключно виходячи з потреб забезпечення оборони і функціонування економіки України, критичної інфраструктури та щодо кожної такої особи індивідуально відповідно до чинного законодавства.

Водночас інформуємо, що зміст Вашого прохання доведено до відома народних депутатів України – членів Комітету як суб'єктів права законодавчої ініціативи для можливого врахування у подальшій їхній законотвірчій роботі та здійснення ними депутатських повноважень.

З повагою

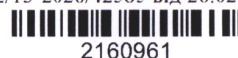
Заступник Голови Комітету

Є. ЧЕРНЄВ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Чернів Єгор Володимирович
Сертифікат: 3F8A9288358EC00304000000EVB31005FDAE200
Дійсний до: 08.04.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-22/13-2026/42585 від 26.02.2026

2160961